

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESÍTŐJE
Új sorozat, XII. évfolyam, 5. (92.) szám Bécs, 2017 május

KÉTSZÁZ ÉVE SZÜLETETT ARANY JÁNOS

Lengyel Ferenc

Arany belejavít

A világirodalom egyik átfogó és különleges műve, Az ember tragédiája keletkezése óta újra meg újra a figyelem középpontjába kerül. Hol filozofikuma, hol jövőbelátása, tudományos-fantasztikus (sci-fi) jellege, hol előadhatósága, vagy előadhatatlansága, hol színpadi lerövidítése, hol színre vitelének különlegessége vagy különcsége okán, de valamilyen oknál fogva fel-feltör az irodalmi köztudat felszínére. Madách, mikor megírta, 1859-ben, aligha gyanította, hogy ennyire sokan és ennyire sokrétűen fognak művéről értekezni.

Arany János (1817-1882) költő, 1880 (Fotó: Ellinger Ede / PIM)

Az ember tragédiája kapcsán többször is felmerült kérdés a sajtóban, először a 19. század végén, hogy ha Arany János belejavított, a változtatások mennyire módosítottak a tragédia egészén. Olyan nézet is lábra kapott, hogy akkor a javításai miatt Aranyt a világhírűvé vált dráma (társ)szerzőjének kell tekinteni. E kettős szerzőségről legenda született, és elég erősen tartotta magát a szájhagyományban...

A 21. század elejére a mértéktartó szempont igazságtartalma maga alá gyűrte a túlzásnak minősülő véleményeket, hogy korrektorsága miatt Aranyt is a mű szerzőjének lehessen tekinteni. Másrészt javításairól, azok kiemelt jelentőségéről pedig (irodalomunk hűséges pártolói és tudósai közül) senki nem feledkezik meg. A jótékony hatás, amelyet a kért és elnyert változtatások a műnek adtak, nemcsak a szöveg olvashatóságán, színpadi mondhatóságán érzékelhető, hanem a drámai költemény hosszabb időbeli ellenállásán, a nyelvi változásokon – többnyire – felülemelkedő jellegén is.

Madách alkotását valóban Arany javításai emelik nyelvi megfogalmazásában a kortárs művek többsége fölé. Ennyiben a megérdemelt elismerés nem vitatható el semmilyen formában Arany Jánostól. Javításai manapság is megérdemlik az alaposabb vizsgálatot, ismertetést. Ehhez segít a 2005-ben megjelent teljes szöveg: **Az ember tragédiája: drámai költemény** (sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Kerényi Ferenc, a mű kéziratának

írasszakértői vizsgálatát végezte Wohlrab József, Budapest, Argumentum, 2005). A megjelentetés szerkesztői indoklása figyelemreméltó: „A jelen kiadás, amelyet a Magyar Tudományos Akadémián őrzött egyetlen autográf példány, valamint az írója életében megjelent két kiadás alapján rendezett sajtó alá Kerényi Ferenc, **nemcsak szövegkritikai igényű, de szinoptikus is.** (...) *Most előttünk jelennek meg a szöveg alakulásának fázisai; a kötet használója végigkísérheti, sőt ellenőrizheti (...)*”

Arany nyelvileg-nyelvtanilag (hol helyesírásban, hol mondatépítésben), stilisztikailag, logikailag, költészetileg is jól olvasható, nyelvhasználatilag természetesebb megoldásokra törekedett, mint amilyeneket a kész szöveg nyújtott. Ahol változtatott, az előbbieken felsorolt szempontjai, ha nem is minden esetben egyenlő arányban, de többnyire egyszerre érvényesültek, mintha ötvözetben: mint jó harangban a nyersanyagok, csengő bronzba öntve. A tiszta hangzás és a tiszta gondolatiság jegyében.

.....
 folytatás az 1. oldalról:

Az ember tragédiájának kéziratában (ezentúl: ETK) a 13-16. sor, ahogyan ma ismerjük, Arany átalakításban nyerte el végső alakját. A javítás művészetéről szóló bemutatók iskolapéldája lehetne, annyira sűrítve jelenik meg benne Arany finomítása.

Madách: *Be van fejezve a nagy mű, igen.
 'S úgy összevág minden, hogy azt hiszem
 Év-millióig szépen elforog
 Mig egy kerékfogát ujítani kell.*

Arany: *Be van fejezve a nagy mű, igen.
 A gép forog, az alkotó pihen.
 Év-millióig eljár tengelyén,
 Mig egy kerékfogát ujítani kell.*

Arany betoldásában új elem a Teremtőre figyelés. A Madách-i Urat 'alkotóként' nevezi meg. De mert az Úr szájából hangzik el, önmagáról, olyan, mint egy elégedett ember felszusszanása (mondhatni: önreflexió). Érdekes megoldás a gondolat- és mondatépítés mikéntje is a 15. sorban. Arany a 'forog' állítmányt az előző sorba emeli, mellette 'a nagy művet' a mondat alanyaként 'gép'-nek nevezi el, majd a félig megürült sorba, megőrizve Madách 'év-milliókat' felölelő időhatározóját melléilleszt egy szinonimát a **forog**-ra: „*eljár tengelyén*”. Ismétél, hogy továbbléphessen a következő sorban. Az idő végtelenségének érzetét sejtető sort kiváló ráérzéssel meghagyja. De a betoldás létrehoz egyfajta szukcesszív, kibővülő gondolatot. Ez féllépésenként előrehaladó versépítési eljárás nagyon jellegzetes, rá vall.

Arany János családja körében 1863 körül (Fotó: Vasárnapi Újság, 1914 / OSZK)

Egyetlen hangzó és egyúttal hangulatteremtő tényezőt is érdemes megvizsgálni: a Madách-i zeneiséget. „...**igen.** / 'S úgy összevág **minden,** hogy azt **hiszem**...” Számokkal igazolva az eredetiben éles hangzást: négy sorban nyolc 'i' hang csendül föl, Arany nyelvi bravúrja révén ebből hét megmarad (a szócsere ellenére: a 'minden' és a 'hiszem' Madáchnál két szó, két i hanggal; a 'pihen' Aranynál, vállalt rímkényszerben, egy szó lesz belőle).

A kézirattal kapcsolatban a 15. sorról saját változtatása mellett érvel, és indoklásául ezt írja Arany: „E sorokban az *azt hiszem*.. kissé furcsa: de az egész négy sor *mesteremberes* önelégültsége is komikai színben tűnik fel. Annyival inkább, mert a darab elején van, s első szava istennek. Nem lehetne majesteticusabb hangúval cserélni föl? Rám oly hatást tett először, hogy félretettem a művet s csak Jámbor Pali sürgetésére vettem újra elő.”

A második jelenet elején az Úr szavai (ETK: 163 – 169) a következők:

*Megállj, megállj, egész föld a tiéd,
 De ez a két magas fa átkozott,*

Arany tolla nyomán így alakult át a szöveg: eltűnt a 'magas' jelző, és a fák 'átkozott' voltának kinyilvánítása. A fenyítés a fékező erő nem olyan erős, cserében az isteni intés Ádámot kétszer is figyelmezteti:

folytatás a 4. oldalon

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság májusi rendezvényére

Mag. Lengyel Ferenc
irodalmár

"Mindennapi kortársunk, Arany János"

FIGYELEM! A HÓNAP MÁSODIK VASÁRNAPJÁN!

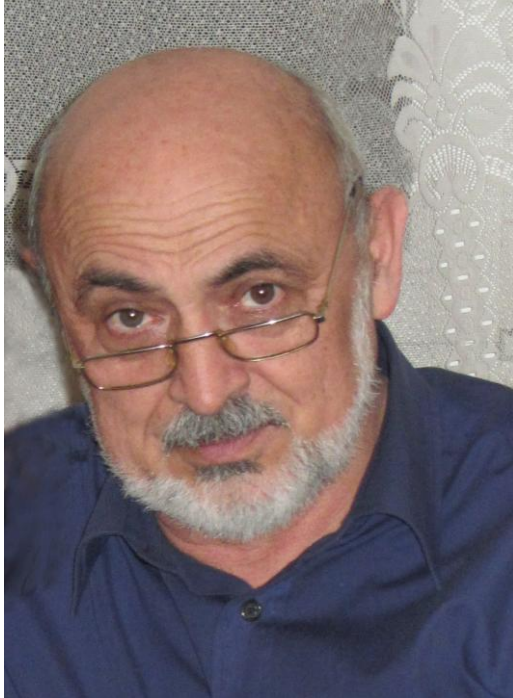
2017. június 11.-én, vasárnap, d.u. 17:30 órakor

A rendezvény helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Mag. Lengyel Ferenc Kolozsváron született 1956. január 7-én. Az elemi osztályok, az általános iskola, a gimnázium (az egykori református leánygimnázium) és egyetemi évei is szülővárosához kapcsolódtak. A Babeş-Bolyai Tudomány-egyetemen szerzett magyar-angol szakos diplomát 1980-ban.

Az év őszén kihelyezték, Kolozsvár egyik általános iskolájában kapott magyartanári állást. Hét tanéven át a magyar nyelvet és irodalmat oktatott egy korábbi gimnáziumból (ottani szóhasználattal: líceumból) államilag lefokozott általános iskolában és (egy tanév erejéig) a Természettudományi Líceumban.

Közreműködött a Kolozsvári Rádió magyar adása nyelvművelő műsorában. Tevékenyen részt vett a Visszahang diákrádióban is.

Még egyetemista korában elkezdett publikálni. Könyvrecenziói, próza- és versfordításai, rövid írásai jelentek meg a **Korunk**-ban és az **Echinox**-ban.

1987. óta Ausztriában él. Változatos évek és munkahelyek során át jutott vissza tanult és kedvelt szakmájához. "Nagy időbe, több lépésbe és fáradozásba tellett; és valamiféle transzcendens kegyelem is kellett hozzá, hogy visszakerüljek a tanítói, tanári pályára" – írja önmagáról.

2006. óta tanítja a magyart, mint élő idegen nyelvet az osztrák tanügyben. Emellett a Bécsi Magyar Iskolában tanítja a felső tagozatosokat.

2000 – *De profundis*, Lucian Blaga versei – Lengyel Ferenc műfordításai, Polis, Kolozsvár

2002 – *És történt, hogy...*, H.K. Waggerl történetei – fordította Lengyel Ferenc, VudAK, Bp.

2008 – az *Őrszavak* (www.orszavak.com) létrejötté (rovatszerkesztő)

2009 – *Szeretem, akarom, tanulom* (társszerző) tankönyv, 1. rész, az emigrációs elemisták számára, Fidelitas, Bécs

2010 – *Csodacsokor* -- gyermekversek, NIS kiadó, Kolozsvár

2014 – *Vendégváró* -- gyermekversek, NIS kiadó, Kolozsvár

2016 óta – *VERS-SOR-BAN* – költészet-napi versmondás

***

2012 óta – a *Magyar Kultúra Lovagja*

.....
 folytatás a 2. oldalról:

Megállj, megállj, egész földet neked
 Ádám, csak e két fát kerüld, kerüld,
 Más szellem óvja csábgyümölcsseit
 S halállal hal meg, aki élvezi.

A 365. sor az ETK-ban: „most dacolsz a tiszta égnek,” Arany a változtatását tömören így magyarázza: „dacolni valamivel. Inkább vesszen a rím.” Kényes füle az igei vonzat tisztaságát akarja megőrizni. Javítása 1861-ben: „dacot hánysz a tiszta égnek”. Utána, a második kiadás előtt Szász Károly is véleményezte a darabot. Akkor erről a sorról megállapította, hogy „magyartalan is, nem is világos.” Szavai hatására Madách tovább javította szövegét, így drámája második, 1863-as kiadásában már ez a három átalakulás után véglegesült változat állt: „fittyet hánysz a tiszta égnek”.

A 479-480. sorok az ETK-ban a Föld szellemének szavai. A luciferi hívószóra megjelenni köteles másik szellem erősen fogalmaz, mikor felhívja a szellemtárs figyelmét rá:

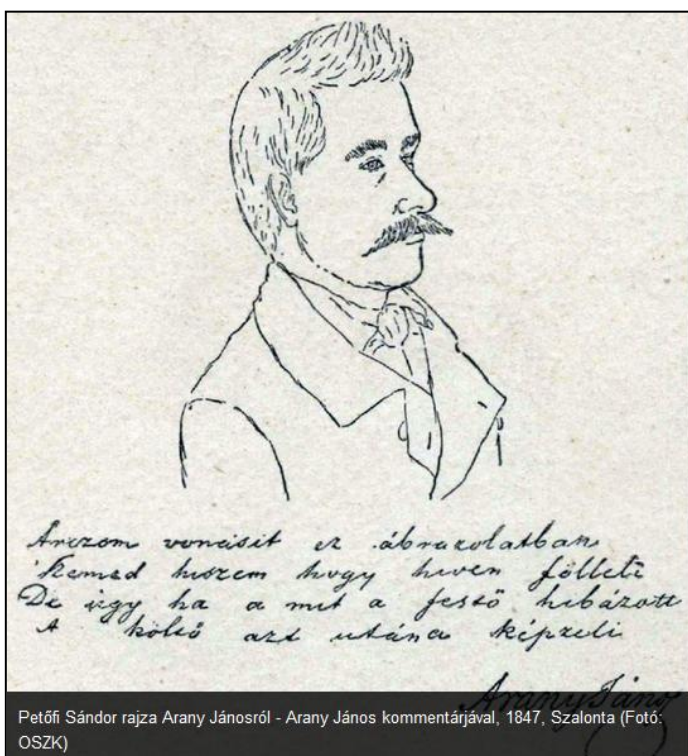
... megjegyezd,
 Hogy fölzaklatni s kormányozni más.
 Ha felveszem képem, leroskadsz,
 S e férgek itt melletted el enyésznek.

Arany egy jambikus lejtésű szó betoldásával megszünteti a 'leroskadsz' ige nyakatekertségét, ill. az 'el enyésznek' helyett 'megsemmisül' kifejezést használ (feltehetően a jambikus ritmus kedvéért hosszú végszótaggal):

Ha felveszem saját képem, leroskadsz,
 S eme két féreg itt megsemmisül.

Külön megjegyzést érdemel a drámai költeményben az Úr utolsó szavainak egyik mondata, különösen annak egyik szava:

Ha látnád, a por lelkedet felissza:
 Mi sarkantyúzna, nagy eszmék miatt,
 Hogy a muló perc élvéről lemondj?

A három sorból a középsőben (ETK: 4073. sor) Arany először úgy vélte, a 'nagy eszmék miatt' változat helyett jobban találna oda a 'nagy eszmék után'. Az Úr szájából a történelmi álom, Ádám ébredése után indokolt is lehetne így. De – talán, mert Ádám visszazökkent saját jelenébe? – Arany a történelmi távlatot elveti. Saját bejegyzését kihúzza, az eredeti gondolatmenet igazát belátva és elfogadva, visszatér Madách eredeti megfogalmazásához, és megmarad a fentebb idézett eredeti változat mellett. Az elektronikus könyvtári elérhetőségen, a hivatkozott forrásnál a megfelelő oszk.mek-oldalon ez olvasható „A[rany] előbb kijavította, majd visszaállította M[adách] szövegét” (A szövegbeli két kezdőbetű nevesítése saját betoldás.)

A további részletezésről lemondva, az idézett néhány sor is igazolja, egyértelműsíti a sokféle szempont keveredését, az egyszerre több részletre figyelést. Mutatja a természetes visszafogottságot, Aranynak még a korrektori munkájában is érvényesülő alázatát...

Arany és kortársai

Németh G. Béla joggal hívta fel a figyelmet arra, hogy míg másoknál a pályakezdést és a jelentős műveket szokták inkább a viták követni, amelyek idővel átadják helyüket a megállapodottabb értékeléseknek, addig Arany János esetében nem így, sőt fordítva történt. Pályakezdését elismerés övezte: már *Az elveszett alkotmányt* méltánylás fogadta (Vörösmarty Mihály kritikája az egyetlen fontos kivétel), a *Toldi* ünnepléséről nem is beszélve (a fanyalgó Toldy Ferenc a törpe kisebbséget reprezentálta, s a *Toldi estéje* őt is megtérítette Arany művészetének). A *Toldi estéjéről* a rettegett kritikus, Gyulai Pál szuperlatívuszokban írt, a népiesség kanonizálását szorgalmazó Gyulai értékrangsorában Arany János már itt és ekkor elfoglalta az első helyet.

Igaz, *A nagyidai cigányokat* a kritika teljes értetlenséggel fogadta, de Vörösmarty szerette; Kemény Zsigmondnak, Csengery Antalnak és Eötvös Józsefnek, a még csak formálódó " reprezentatív tagjainak figyelmét pedig e mű irányította igazán Aranyra, akivel ekkor kezdenek úgy számolni, mint a példaképpé emelhető nemzeti költővel. Később, 1860-ban ők teremtik meg az egzisztenciális föltételeit annak, hogy Arany Pestre költözhessen és kulcsszerepet tölthessen be az irodalmi életben. Klasszikus költőink közül egyike a nagyon keveseknek, aki még életében megérte, hogy műveiből jónéhány iskolai olvasmány lett, ő maga pedig hivatalosan ajánlott íróeszmény.

Mindez nem jelenti azt, hogy Arany népszerűsége vetekedett volna Petőfiével vagy Jókaiéval. Sőt az ötvenes években ál-Petőfik bukkantak fel az országban, s aprópénzre váltották a halott költő nimbuszát. Arany nagykorúsi lírája (vagy ahogy maga nevezte: a "*babyloni vizek elégiája*") valóban új utat próbált kijelölni □ később kritikusként is megfogalmazta a Petőfitől való eltávolodás szükségességét, ám ezt nemcsak a szélesebb közönség, de a hozzá közelálló műértő kortársak sem fogták fel igazán.

A kiegyezés időpontjában az irodalmi értelmiség elitje (az egyetlen Jókait nem számítva) Deák Ferenc oldalán állt, és a politikai rendezéstől a magyar polgárosulás szerves fejlődését várta. Nemcsak Kemény Zsigmond és Gyulai Pál nemzedéke, de a pályakezdő fiatalok legjobbjai is, mint Arany László vagy Asbóth János, sokat vártak és nagyot csalódtak a kiegyezést követő évtizedben. Az idő kikezdte a konzervatívvá kövesedő *népnyomozati* hagyományokat is. Az *Őszikéket* író Arany meg tudott még egyszer újulni, de az irányzat - mely őt írta fel zászlójára - nem. Gyulai Pál a nagy befolyással rendelkező Budapesti Szemle szerkesztőjeként, egyetemi tanárként és az irodalmi élet egyik irányítójaként megátalkodott konoksággal örködött a Petőfi- és Arany-nemzedék örökségén, s szegült szembe minden újdonsággal.

A Nyugat ellentmondásos Arany-képe

A *Nyugat* folyóirat nem egyetlen irányzatnak volt fóruma, s Osvát Ernő szerkesztői krédójába a sokszínűség programja, az esztétikai pluralizmus is beletartozott. A Nyugat tábora megosztott volt a magyar irodalmi hagyományok megítélésében is, s hogy mennyire, talán éppen az Aranyról alkotott kép esetében érzékelhető a legjobban. Elegendő egymás mellé tenni Babits Mihály *Arany Jánoshoz* című szonettjét (1910) és Ady Endre *Kétféle velszi bárdok* című versét (1913), s máris láthatjuk, hogy Arany-értékelésük fényévekre volt egymástól.

A *Strófák Buda haláláról* című cikkében (1913) Ady elsősorban az Arany-kultusszal fordult szembe (mint később Kosztolányi az Ady-kultusszal), s kétféleképpen próbálta hitelteleníteni az utánérzők költészetét. Egyrészt eltávolította magától a *Buda halála* szerzőjének művészetét, másrészt gyökeresen átértékelte e művészet súlypontját: "*önmaga előtt rejtgetett lírikus*"-ként fogta fel Aranyt, aki sajnálatos módon elpazarolta tehetségét. Nem Ady az első, aki elsősorban a lírikust látta Aranyban, de legkorábban ő nevezte lényénél fogva lírikus alkatúnak elődjét. Ám a Nyugat nagy nemzedéke nem a teljes lírai életművel számolt, hanem főleg az *Őszikék* lírájával, amit gyakorlatilag ő fedezett fel. Már ez is radikális szembefordulást jelentett a korábbi, az epikus hangsúlyozó Arany-képpel.

Alighanem Babits törekedett a Nyugat írói közül legnagyobb becsvággal önálló Arany-kép kialakítására. *Petőfi és Arany* című esszéje (1910) eredetileg könyvkritikának készült, lendületes Arany-apologetika □ Petőfi rovására. Babits itt fejt ki hírhedt tételét: „*Petőfi nyárspolgár a zseni álarcában. Arany zseni a nyárspolgár álarcában.*” Sokan Ady-ellenes élt föltételeztek Babits Petőfi-értékelése mögött, valójában Babitsot nem Petőfi, hanem Arany érdekelte elsősorban. 1913-ban, a *Magyar irodalom* című nagyobb igényű munkájában Babits újabb kísérletet tesz az Arany-életmű értékelésére, méghozzá világirodalmi horizontba helyezve. De újraalkotja a korábbi ellentétet: most Petőfit fordíthatónak és világirodalmi értéknek, míg Aranyt fordíthatatlannak és nemzeti értéknek minősíti □ utóbbi megállapítása megfélemlíthető a Gyulai– Riedl-féle értelmezésnek.

Míg eltérő Arany-értékelésük Ady és Babits között nem vezetett nyílt vitára, addig Móricz Zsigmond és Kosztolányi Dezső között igen. Móricz 1931-ben cikket publikált a Nyugatban, s ebben az állítólag nem bátor Arany János csaknem egyetlen igazán bátor műveként ünnepelte *Az elveszett alkotmányt*. Kosztolányi válasza, az *Író és bátorság* (1932) a magyar vitairodalom egyik remeke. Móricz állításait pontról pontra cáfolja, imponáló tárgyismerettel, érzékeny beleéléssel. Külön kitér arra, hogy az írói bátorság nem azonos a politikai, kivált a pártpolitikai bátorsággal. Az író bátorsága abban áll, mondja Kosztolányi, hogy képes-e szembenézni önnön emberi létével s ennek eredményét könyörtelen pontossággal kifejezni. Míg Arany demokratikus társadalomképét inkább az epikájában, írói bátorságát elsősorban a lírájában véli Kosztolányi megtalálni.

Ady Endre: Kétféle velszi bárdok

*Azoknak a poéta-társaimnak,
akiknek az élet s a magyar élet több a poézisnál.*

A fátyol borult, az asztal terült,
Örült az úr-rend a Deáki tettnek,
Fecerunt magnum áldomás s Buda
Filoxerátlan hegyei lihegtek.

Piros borával megint itatott
Vármegye bálján jókedvü alispán,
Mindenki támadt, élt és szabadult,
Csak a plebs maradt egyedül a listán.

Cigány is kellett, nótázó diák,
Dicsbe-űzője aggodalmas gondnak
S a velszi bárdok kézbe-csaptanak
S pihentető, szép énekeket mondtak.

Egy emberöltőn folyt a dáridó
S ékes meséje Toldi hűségének,
Soha egy riasztó, becsületes,
Egy szabadító vagy keserű ének.

Most már orgia és eszeveszett
Haláltánc már a nemesurak tánca
S dühbe csapott a béres igricek
Vesztük-érző, úr-dicsérő románca.

De künn a dal szabadító s szabad,
Dörgölözön nem vágyik úri kegyre,
Most már csakis úgy nem volna remény,
Ha, mint tegnap, aljasul pihenne.

(1913)

Babits Mihály: Arany Jánoshoz

(Egy megzavart verselő a XX. században)

Hunyt mesterünk! tehozzád száll az ének:
ládd, léha gáncsok lantom elborítják
s mint gyermek hogyha idegenbe szidják
édesapjához panaszkodni tér meg:

úgy hozzád én. E nemzedék szemének
gyenge e láng, bár új olajak szitják:
cintányérral mulatnak már a szittyák
s rejtett kincset sejteni rá nem érnek.

S kiáltanak: Nincs benne tűz, sem érzés!
nem takart seb kell, inkább festett vérzés!
és jönnek az új lantosok sereggel,

sebes szavakkal és hangos sebekkel:
egy sem tudja mit mond, de szóra bátor,
magát mutatni hősi gladiátor.

(1910)

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala.

Az alábbi versek a kolozsvári Napsugár idejű számaiból valók. Közlésükkel köszöntjük a 60 éves erdélyi gyermeklapot!

Balázs Imre József

Elosztani

Van valamim, amit elosztanék veled,
Egy föld alatti forrás, mely a közelben ered,
Egy erdő, én találtam, senki nem járt benne,
Egy kavics, ami fénylik, hogyha itt az este.

Van valamim, amit a szemekkel nézek.
Egy út, a fák közé visz; egy egészről a részek.
Egy folyópart, egy lépcső, egy villanás a vízben,
Egy levél moccanása, egy árnyalat egy színben.

László Noémi

Kérdezz-felelek

Mi a tavasz? Nem tudom.
Szálló cseresznyeszírom,
ugrándozó verebek,
tükröződés a tavon.

Mi a tavasz? Porcicák,
rüggyel rakott fűzfaág,
rúgkapáló kiscsikó,
fűzöld összevisszaság.

Mi a tavasz? Trappolás,
óriás kürtőskalács,
vattacukor, fagyó, fánk,
napsugaras habzsolás!

Simon Réka Zsuzsa

Zsáklakás

Volt egyszer egy foltos zsák,
lakott benne két kis rák.
Két zsákfoltban két lakás,
lett is ezért duzzogás.
Rák Petinek zsákfoltja
Rák Pali foltját nyomta.
– Hogy lehet így zsákban élni,
folyton-folyvást attól félni,
hogy testvérem ollója
házam falát rombolja?
Így aztán a nagy lakásom,
az én drága négyszobásom,
összkomfortos, erkélyes,
napról napra egyre fogy –
szomorkodott Rák Pali.
S amint búján tépelődött,
lakásgondján mérgeződött,
okos rákötlete támadt:
rámászott a foltos zsákra,
s ollójával kettévágta.

Nagyálmos Ildikó

Ha én madár lennék...

Ha én madár lennék,
tán fészket is raknék,
terebélyes vadalmafa
ágai közt laknék.
Tavasszal, ha úgy adódik,
hat szép tojást tojnék,
amíg mind ki nem költeném,
csak rajtuk kotolnék.
Ha jönne a sűrű zápor,
kitárt szárnyal óvnám,
esőtől, szélről félténém
hat picit fiókám.

Kiss Lehel

Kikeleti

Kikeleti szellő
szárnyam alá kapjon,
kikeleti napfény
melengesse hátam!
Kikeleti zölddel
föltelik a vadnyom,
kikeleti erdő
üzennek utánam.

Zúduljanak végre
kikeleti fények!
Kikeleti titkok
zárja föl pattanjon!
Kikeleti fészke
látom is már! Ének
csörgedez szívemből
kikeleti hangon.

Figyelő Figyelő Figyelő Figyelő

ELŐZETES

A *Bécsi Posta* következő száma késő nyáron, a BPT őszi előadás-évada előtt jelenik meg. Minden kedves olvasónknak és előadásaink látogatóinak kellemes és hasznos nyári pihenést kívánunk!

KIÁLLÍTÁSOK

Önarckép álarcokban - Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest

A május 15-én nyíló kiállítás célja Arany János, a kortárs klasszikus életútjának, személyiségének újszerű bemutatása, hogy megidézzék a magyar irodalom egyik legnagyobb klasszikusáról a köztudatban élő képet és a költő kevésbé ismert arcaival is megismertesse az érdeklődőket.

Interaktív, korszerű felületeken, eszközökön is megjelenik a költői világ, így személyes élménnyé válhat a találkozás a művekkel a diákok és a fiatalok, ugyanakkor a felnőttek, vagy a családdal érkezők számára egyaránt.

Frauenbilder (Női képmások)

A bécsi **Leopold** múzeumban július 7-én nyílik ez a tematikus kiállítás. A nőt, mint témát választó, a múzeum gyűjteményből válogatott anyag 1830 és 1930 közötti időszakban keletkezett, a biedermeiertől a modern korig alkotó osztrák művészek műveit mutatja be. A tárlat szeptember 18-án zár.

Maria Lassnig - Zwiegespräche (Maria Lassnig - Párbeszédék)

A bécsi **Albertinában** május 5-én nyílt és augusztus 27-ig lesz látható a Maria Lassnig 80 alkotásából (rajzok, grafikák) összeállított gazdag kiállítás. A három éve elhunyt ismert osztrák művésznő grafikai életművét méltató retrospektív tárlat sok, eddig még nem ismert, mégis kulcsfontosságúnak mondható művet is tartalmaz, ezzel is gazdagítva az életműről alkotott eddigi összképet.

JAZZFEST WIEN - BÉCSI JAZZNAPOK <http://www.jazzfest.wien/>

július 2. - **Helge Schneider** "SOLO SPEZIAL", mit The Max. BOOGALOOs - Wiener Staatsoper 19:30

július 4. - **Herbie Hancock** (zongora) - Wiener Staatsoper 19:30

július 6. - **George Benson** (gitár) - Wiener Staatsoper 19:30

július 8. - **Jan Garbarek** (szaxofon) - Rathaus / Arkadenhof 20:30

július 10. - **Patti Austin** (ének) - "FOR ELLA" - Rathaus / Arkadenhof 20:30

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni /// Bankverbindung der Gesellschaft: Creditanstalt Bankverein,

A-1011 Wien, Schottengasse 6. BLZ: 11000 Konto Nr. 00207578600 IBAN: AT581100000207578600 SWIFT (BIC): BKAUATWW

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt